

РАСКИД УГОВОРА О ДОЖИВОТНОМ ИЗДРЖАВАЊУ ЗБОГ ТРАЈНО ПОРЕМЕЋЕНИХ ОДНОСА

Право на раскид уговора о доживотном издржавању због трајно поремећених односа није условљено узроком поремећаја односа и постојањем кривице једне од уговорних страна.

Из образложења:

„Према утврђеном чињеничном стању тужила и тужена су се упознале и спријатељиле током 2009. године, а потом на иницијативу тужиле закључиле уговор о доживотном издржавању који је оверен од стране суда 18.02.2011. године, према ком уговору је тужила прималац издржавања, а тужена давалац издржавања. Тужила и тужена нису уговориле заједницу живота, у време закључења уговора тужила је имала 68 година живота и није јој била потребна туђа помоћ и нега а нису јој потребне ни данас, тужила има сопствене приходе, па је, како је то у уговору и наведено, обим издржавања минималан и обавеза даваоца издржавања је да убудуће у случају старости и немоћи примаоца издржавања, повећа обим помоћи сразмерно потребама примаоца издржавања – тужиле. У уговору је наведено да прималац издржавања након своје смрти у накнаду оставља даваоцу издржавања непокретности које су наведене у уговору, као и све покретне ствари које се буду затекле у кући у моменту смрти примаоца издржавања, те новац на штедним уложима и заостале исплате по било ком основу. Након закључења уговора парничне странке су биле у добрим односима, као што су биле и две године пре закључења уговора, међусобно су се посећивале, а тужена је тужили доносила оброке или је позивала код себе на ручак, те пружала помоћ у обављању кућних послова, а када, због свог здравственог стања то није могла да учини, ангажовала је свог супруга или пријатеље да тужили пруже потребну помоћ. Тужила ни на који начин није показивала да оваквим понашањем тужене није задовољна, а онда је 14.04.2012. године без претходне најаве прекинула сваки контакт са туженом објашњавајући свој поступак тиме да је посумњала да је тужена ставила "нешто" у кафу коју јој је припремила, јер кад је попила кафу наједном се лоше осећала.

Имајући у виду утврђене чињенице и садржину одредбе члана 201. Закона о наслеђивању, другостепени суд је правилном правном оценом утврђених чињеница правилно закључио да тужила основано тражи раскид уговора о доживотном издржавању. Из утврђеног чињеничног стања несумњиво произлази закључак да су се односи тужиле и тужене трајно пореметили, а одредба члана 201. став 1. Закона о наслеђивању је изричита да свака од уговорних страна може захтевати да суд раскине уговор кад се утврди да су се међусобни односи из било ког узрока толико пореметили да постану неподношљиви. За раскид уговора о доживотном издржавању није од значаја ни који је узрок поремећених односа, нити да ли постоји кривица неке од страна и које за поремећај односа.

Уговор о доживотном издржавању је утолико специфичан уговор што се закључује с обзиром на својство личности даваоца издржавања који примаоцу издржавања треба да обезбеди негу у болести и помоћ у задовољавању свакодневних животних потреба у годинама када то, по природи ствари, прималац издржавања више не буде могао да чини сам без туђе помоћи. Смисао и сврха уговора о доживотном издржавању јесте да се прималац издржавања, који је углавном стар човек, осећа сигурним у тренутку старости и немоћи. У таквој ситуацији довољно је да једна страна жели и тражи да се уговор раскине и да је њен став, осећање и мишљење, да је

немогуће настављање уговора и остваривање његове сврхе, јер извршење уговора тражи колико-толико усклађене односе уговарача, па принудно одржавање уговора на снази не само да не би одговарало правој вољи странака у време закључења уговора, већ би било у супротности са сврхом и смислом, те циљем због кога се уговор закључује. Добри односи између уговарача су предуслов за извршавање уговорних обавеза код уговора о доживотном издржавању, а у конкретном случају нема сумње да тужила као прималац издржавања јасно, недвосмислено и безусловно жели раскид уговора, па је у таквој ситуацији њен захтев основан без обзира на понашање тужене и узрок због кога је дошло до поремећаја односа странака, као и да ли би се ти односи евентуално могли побољшати“.

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев 777/2016 од 22.6.2016. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 24.4.2018. године)